

[Robert Mikkelsen.]

vundet, eftersom Forslaget er vedtaget uændret, og det er jo ikke udelukket, at det kan gaa lige saadan med mine Betænkeligheder. Det er dog et Spørgsmaal, jeg gerne vilde have Lejlighed til at drøfte i et Udvalg.

Bestemmelsen i Lovforslagets § 2 udvider, for jeg ved ikke hvilken Gang, Kredsen af dem, som uden at opfylde de oprindeligt stillede Eksamenskrav kan beskikkes til Landsretssagførere. Det drejer sig denne Gang om de saakaldte danske Jurister med lave Eksamens karakterer, idet de af dem, som har opnaaet Karakteren „Bekvem“ eller „Første Karakter“, allerede tidligere har faaet Ret til Landsretssagførertitelen. Medens man for Personer med juridisk Embedseksamen, der jo skulde være en Eksamen, som gav bedre Kvalifikationer, stadig fastholder en Eksamensgrænse, nemlig 2den Karakter, 1ste Grad, slettes altsaa nu enhver Begrænsning for dem med den mindre kvalificerende Eksamen som dansk Jurist. Nogen videre Logik er der i hvert Fald ikke heri.

Det hedder i Bemærkningerne til Forslaget, at det drejer sig om et begrænset Antal Personer, hvoraf flere i adskillige Aar har drevet betydelig Sagførervirksomhed; det maa jo ogsaa mest være ældre Mennesker, det drejer sig om, eftersom den danske juridiske Eksamen er afskaffet for mange Aar siden. Men man kunde vel anføre hertil, at der i og for sig ikke er noget i Vejen for, at man kan drive en betydelig Sagførervirksomhed uden at have større juridiske Kvalifikationer; det kan f. Eks. være, og er det vist nok ofte, Forretninger med Specialitet i Ejendomsandel og mere forretningsmæssigt præget Virksomhed, det her drejer sig om. Selv om ogsaa adskillige af de Personer, Bestemmelsen vil komme til at omfatte, utvivlsomt er ansete og dygtige Sagførere, saa ved jeg i hvert Fald ikke, om det gælder dem alle, og Bestemmelsen omfatter jo dem alle. Der kunde maaske være Tale om en Adgang til Dispensation fra den almindelige Regel efter Indstilling af Sagførerraadet — det er ogsaa noget, jeg gerne vil have Lejlighed til at drøfte i et eventuelt Udvalg.

Dette Spørgsmaal staar for mig saadan, at det rigtige principielt maa være, at enhver Sagfører, der opfylder visse Mindstekrav i Retning af Eksamen — og disse Mindstekrav kunde man godt slække lidt paa for disse danske Juristers Vedkommende — og dokumenterer en vis praktisk Erfaring, burde kunne møde for alle Landets Domstole uden Undtagelse. Den nuværende De-

ling af Sagførere i saa og saa mange Kategorier med forskellig Møderet har aldrig været særlig heldig, og jeg synes, det rette maa være — som ogsaa Sagførersamfundet tidligere har foreslaaet — at slette disse Krav. Jeg ved vel, at Højesteret har næret visse Betænkeligheder ved en saadan Ordning, men overbevisende Grunde for at bevare det, vi nu har, har jeg ikke set. Naar vi fastholder — og naturligvis bliver vi ved med at fastholde det —, at enhver er berettiget til at møde alene i sin egen Sag, saadan at altsaa ogsaa den juridisk helt ukyndige Privatmand maa procedere sin egen Sag saa godt eller daarligt, han nu kan, ogsaa for Højesteret, finder jeg ikke, at man med nogen stærk Begrundelse kan nægte ham at møde med den Sagfører, han nu selv har Tillid til, selv om den paagældende ikke er Højesteretssagfører. Mere kvalificeret juridisk Forelæggelse vil der dog altid komme end den, den paagældende selv kan præstere.

Jeg mener da heller ikke at have hørt, at den væsentlige Udvidelse af Møderetten for Højesteret, som skete for nogle Aar siden, har medført Ulemper, og det forekommer mig at være et Spørgsmaal, som er værd at overveje, om Tiden nu ikke er inde til at gaa et Skridt videre og helt ophæve denne Deling i forskellige Sagførerklasser, som Sagførerne selv ikke ønsker at holde fast ved.

Noget lignende Betragtninger kan gælde de foreslaaede Ændringer til § 332 og § 733, som gaar ud paa, at den, der ønsker det, kan faa sin egen Sagfører beskikket til Udførelse af en beneficeret Sag eller til Forsvarer i en Straffesag, selv om den paagældende Sagfører ikke i øvrigt hører til den Kreds, der beskikkes i saadanne Sager. En Betingelse skal det blot være, at Overøvrigheden eller den paagældende Dommer eller Ret finder det forsvarligt. Efter min Mening er dette en værdifuld og tiltrængt Forbedring af Loven, ogsaa i den Affattelse hvori Bestemmelsen her foreligger.

Det fremgaar af Bemærkningerne til Forslaget og af, hvad der er fremkommet under Behandlingen i Landstinget, at man har haft vanskeligt ved at finde en god Formulering af det Vilkaar, der skal gælde, og som tilsigter at give Mulighed for at udelukke Sagførere, som paa Grund af utilstrækkelige Kvalifikationer eller den Maade, de virker paa, ikke bør kunne møde i disse Sager. Jeg er ikke sikker paa, at man har fundet den rette Formulering med Bemærkningen om, at det skal „findes forsvarligt“, at den paagældende beskikkes. Jeg